(VERTROUWELIJK) Q&A – Congestie aankondiging 16/09/2021: Voor intern gebruik!

1. **Wat is congestie?**
   - *Congestie betekent een dreigend te kort aan transportcapaciteit op het elektriciteitsnet. De autonome groei van de stad, de energietransitie en economische groei vragen steeds meer capaciteit van het elektriciteitsnet. In Amsterdam is het een enorme uitdaging om aan alle vraag naar elektriciteit te voorzien. In congestiegebieden is Liander soms genoodzaakt om een transportbeperking op te leggen. De netbeheerder kan namelijk de gewenste transportdienst niet leveren binnen de overeengekomen kwaliteitscriteria (zoals betrouwbaarheid, spanningskwaliteit en veiligheid). Indien er sprake is van een transportbeperking, heeft een klant wel een aansluiting voor elektriciteit, maar krijgt hij tijdelijk geen mogelijkheid de volledige gewenste capaciteit van de aansluiting te gebruiken. Heeft een klant al een aansluiting en wil hij meer verbruiken? Dan kan hij mogelijk niet volledig doorgroeien tot het maximale vermogen dat hoort bij de aansluitcategorie van zijn aansluiting. De transportbeperking wordt opgeheven zodra het elektriciteitsnet uitgebreid is of wanneer er op andere manieren vermogen beschikbaar is gemaakt.*
2. **Wat is een transportbeperking?**
   - *A: Wanneer de uitbreiding van het stroomnet minder snel gaat dan dat de vraag naar of het aanbod van vermogen toeneemt, is Liander soms genoodzaakt om een transportbeperking op te leggen. De netbeheerder kan namelijk de gewenste transportdienst niet leveren binnen de overeengekomen kwaliteitscriteria. Indien er sprake is van een transportbeperking, heeft een klant wel een aansluiting voor elektriciteit, maar krijgt hij tijdelijk geen mogelijkheid de volledige gewenste capaciteit van de aansluiting te gebruiken. Heeft een klant al een aansluiting en wil hij meer verbruiken? Dan kan hij mogelijk niet volledig doorgroeien tot het maximale vermogen dat hoort bij de aansluitcategorie van zijn aansluiting. De transportbeperking wordt opgeheven zodra het elektriciteitsnet uitgebreid is of wanneer er op andere manieren vermogen beschikbaar is gemaakt.*
3. **Wat is er veranderd ten opzichte van de eerdere congestiemelding in Amsterdam van Liander op 24 juni 2021?**
   - *Westzaanstraat: Er wordt nu ook congestie afgekondigd voor het station Westzaanstraat. Dat betekent dat nieuwe ontwikkelingen in de Spaarndammerbuurt en de Oude Houthaven, Houthaven, Entreegebied Gulden Winckel, Foodcenter en Sloterdijk 1 Zuid (wordt ook deels gevoed uit Westhaven) onder druk kunnen komen te staan. Wanneer congestie wordt afgekondigd betekent dit dat er geen ruimte meer is voor nieuwe ontwikkelingen met een grootverbuik aansluiting die nog geen goedgekeurde offerte hebben ontvangen van Liander. Dit gaat dan om ontwikkelingen zoals datacenters, bedrijven, kantoren, scholen, horeca, supermarkten, etc. Dit geldt ook voor bestaande klanten die binnen hun bestaande grootverbruik aansluiting willen uitbreiden (verzwaren). Voor kleinverbruik zoals woningen en kleine winkels en kantoren, geldt dat er nog wel vermogen beschikbaar is. Voor het knelpunt Westzaanstraat is de planning dat het knelpunt in het eerste kwartaal van 2027 opgelost is.*
   - *Noord Papaverweg: Er wordt nu congestie afgekondigd op onderstation Noord-Papaverweg. Het voedingsgebied beslaat een groot deel van Noord-West Amsterdam. Dat betekent concreet dat de gebiedsontwikkeling in Buikslotermeerplein, NDSM, Banne, Overhoeks, Buiksloterham, Klaprozenbuurt onder druk kan komen te staan. De woningbouw en andere kleinverbruik aansluiting zoals, kleine bedrijvigheid en kantoren zullen doorgang kunnen vinden. Sommige plintontwikkelingen zijn nog onduidelijke, indien deze in de grootverbruiksaansluitings vallen, kunnen deze mogelijk een transportbeperking opgelegd krijgen door Liander. Voor het knelpunt op station*

VERTROUWELIJK

Overzicht van opmerkingen bij 20210915_1641. Bijlage 2, VERTROUWELIJK_QA - Congestie 16 september INTERN_[redacted].pdf

Auteur[redacted] Datum: 15-9-2021 16:58:00 +02'00'
Zie ook uitleg in onze Q&A

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 16:58:00 +02'00'
Hun gecontracteerd vermogen willen verhogen. 'Verzwaring' van een aansluiting kan altijd, je krijgt alleen geen toestemming voor transport.

Noord Papaverweg verwacht Liander de werkzaamheden aan het elektriciteitsnet in het tweede kwartaal van 2025 afgerond te hebben.

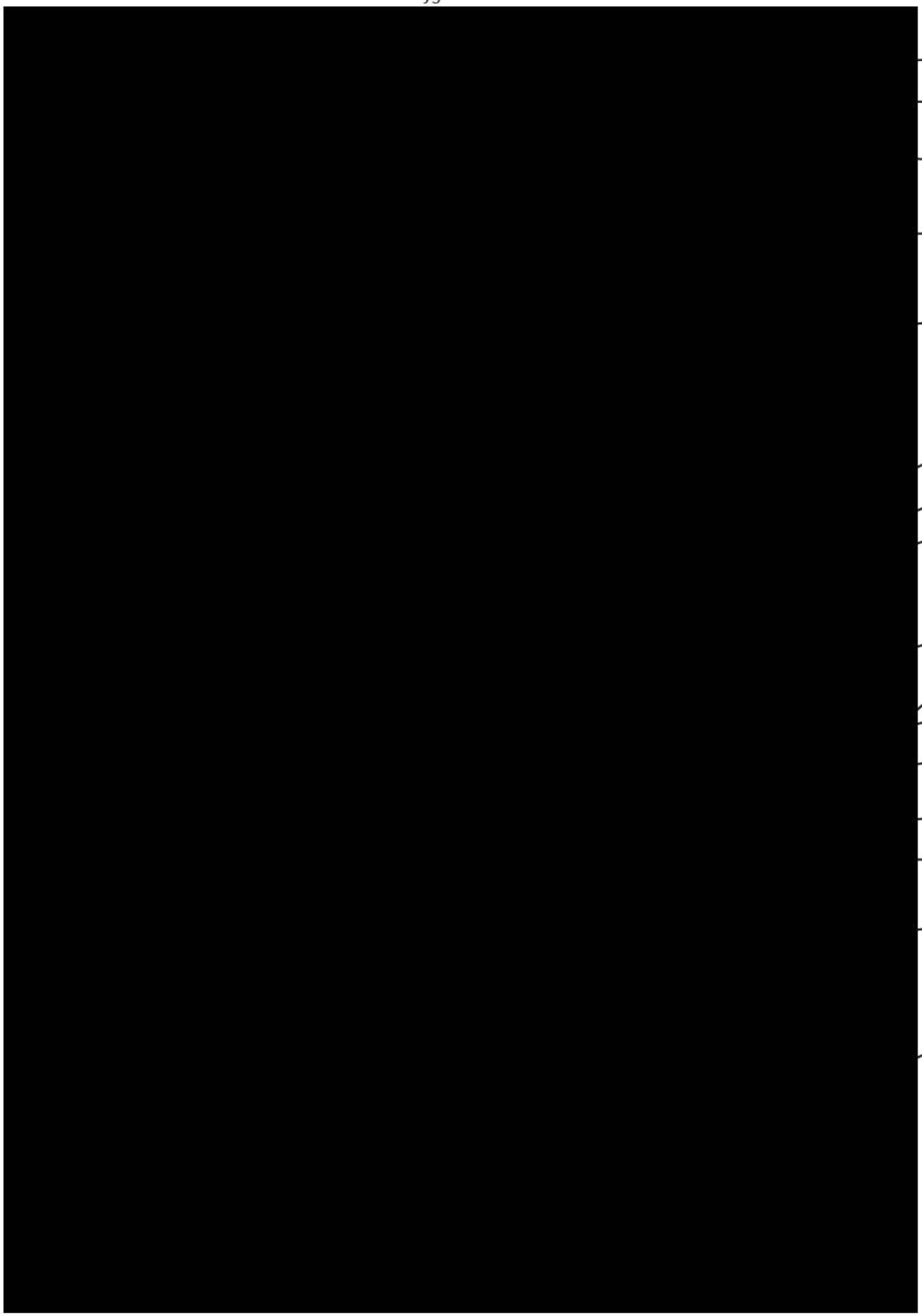

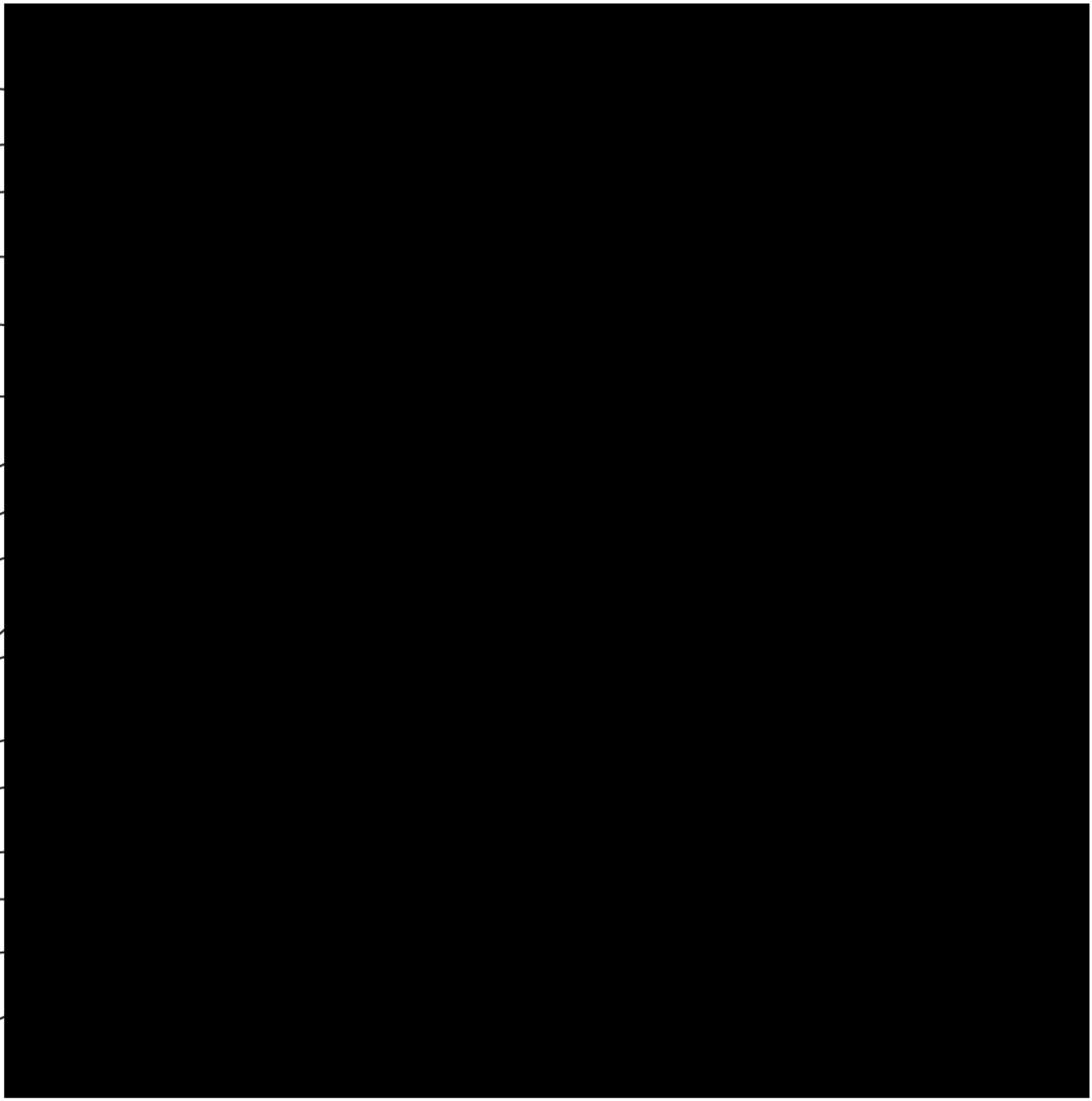

8. **Blijft het vermogen voor bestaande bedrijven beschikbaar als ze herontwikkelen/verhuizen buiten het huidige gebied, maar binnen het voedingsgebied?**
    - *Ook hiervoor is de lokale situatie bepalend. In de regel geldt dat als de verhuizing binnen hetzelfde voedingsgebied valt, er een grote kans op berschikbaar vermogen is. Maar ook hier is de lokale netsituatie leidend. Zie ook antwoord 7.*
9. **Stel dat een bedrijf moet/wil verhuizen naar een ander bedrijventerrein in Amsterdam. Op welke bedrijventerreinen in Amsterdam kan dat bedrijf dan terecht zonder hinder van de congestie te ondervinden?**
    - *Liander toont een actuele congestiekaart op https://www.liander.nl/transportcapaciteit/amsterdam. Hierop is te zien welke gebieden op dat moment geen hinder van congestie hebben. Echter is ook te zien dat Amsterdam bijna helemaal geel is gekleurd, wat inhoudt dat er mogelijk een transportbeperking dreigt. Laat bedrijven dan ook zo snel mogelijk een aanvraag indienen bij Liander.*
10. **Is voor voorzieningen die al expliciet benoemd zijn in het investeringsbesluit van de gemeente, zoals twee scholen, supermarkten, bakker, kapper, kinderdagverblijf, gecombineerde zorg/welzijnsvoorziening (inclusief jeugd), kunst en cultuur (bijvoorbeeld een bibliotheek), crisisopvang en een passantenpension al wel vermogen gereserveerd?**
    - *Algemeen: Programma EVA heeft met behulp van u en andere collega's zo goed mogelijk in kaart gebracht welke gebiedsontwikkelingsprojecten, maatschappelijke ontwikkelingen en andere voorzieningen mogelijk geraakt gaan worden door congestie. In de bijlage zie u de voor u relevante geïnventariseerde lijst met ontwikkelingen. Er kan door de gemeente geen uitsluitsel worden gegeven of een project wel of niet een transportbeperking gaat krijgen. Hiervoor moet altijd een definitieve check bij Liander gedaan worden. In principe reserveert Liander alleen vermogen voor geprognotiseerde woningbouw en kleinverbruik. Alle andere gedeelde informatie/ontwikkelingen/projecten die grootverbruik zijn en geen goedgekeurde offerte hebben ontvangen, kunnen mogelijk hinder ondervinden. Liander mag geen vermogen reserveren op basis van gedeelde informatie, alleen wanneer er een officiële aanvraag is ingediend. De lijst met congestie impact voor Noord en West is opgesteld op basis van de omvang van een project en de timing wanneer er een aanvraag ingediend moet worden en of dit in/rondom de periode van congestie moet gebeuren. Op basis daarvan is het risico op een transportbeperking ingeschat. Liander is niet bevoegd om klantdata te delen, hierdoor kan de definitieve check alleen rechtstreeks plaatsvinden door de (toekomstig) eigenaar van de aansluiting bij Liander.*
11. **Gevolgen per Gebied:**
    - *Noord Papaverweg: Liander heeft momenteel één klant een voorlopige transportbeperkingen opgelegd. Er zijn zes andere klanten die mogelijk een voorlopige transportbeperking opgelegd krijgen. Het betreffen zowel aanvragen voor kantoor en bedrijfspanden, laadvoorzieningen en onderwijs. Zoals eerder genoemd is het afhankelijk van hun profiel of de klanten een transportbeperking krijgen. Zie bijlage voor impactanalyse Noord Papaverweg op basis van de gegevens van de gemeente. Liander is niet bevoegd om klantdata te delen, hierdoor kan de definitieve impactcheck alleen rechtstreeks plaatsvinden door de (toekomstig) eigenaar van de aansluiting bij Liander.*
    - *Westzaanstraat: Er zijn twee klanten (datacenter en school) die een transportbeperkingen krijgen opgelegd. In beide gevallen gaat het om uitbreidingsplannen op de bestaande aansluiting. Tot er extra capaciteit is gerealiseerd (verwachte planning Q1 2027) zijn er verschillende ontwikkelingen in beeld waar de congestie mogelijk impact op heeft. Dit betreffen zowel nieuwe vestigingen in het havengebied als projecten uit de gebiedsontwikkeling in Amsterdam (Sloterdijk 1 Zuid, Sloterdijk 1 Noord, Alfadriehoek, Minervahaven en de Houthavens). Zie bijlage voor*

VERTROUWELIJK

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 17:05:00 +02'00'
vraag lijkt me enigszins overbodig gezien vraag 7

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 16:03:00 +02'00'
Hmmm nee

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 13:56:00 +02'00'
Is netvlak hetzelfde als voedingsgebied? Nee toch?

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 17:07:00 +02'00'
Zou je dit antwoord niet wat korter en bondiger willen formuleren en je inspanningen vanuit EVA elders opschrijven (in de algemene toelichting oid)?

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 17:06:00 +02'00'
In principe houdt Liander rekening met vermogen voor geprognotiseerde woningbouw en kleinverbruik.

impactanalyse Westzaanstraat op basis van de gegevens van de gemeente. Liander is niet bevoegd om klantdata te delen, hierdoor kan de definitieve impactcheck alleen rechtstreeks plaatsvinden door de (toekomstig) eigenaar van de aansluiting bij Liander.

12. **Hoe wordt de congestie opgelost?**

- *Algemeen: Het netwerk wordt zo snel mogelijk uitgebreid. Er wordt samen met Liander onderzoek gedaan naar de versnelling van deze uitbreiding. Gemeente dringt er bij Liander op aan om haast te maken met oplossingen voor de korte termijn. Liander & Gemeente richten per gebied een caseteam in die onderzoekt welke oplossingen kunnen worden ingezet. In deze caseteams zullen ook verschillende gemeentelijke organisatieonderdelen deelnemen. Er zijn diverse oplossingsrichtingen denkbaar zoals:*
  - *Versneld uitvoeren van planvorming en realisatie van uitbreiden en verzwaring van het lokale netwerk.*
  - *Tijdelijke maatregelen zoals tijdelijke transformatoren.*
  - *Congestiemanagement (vraag en aanbod in balans brengen) onder andere door afspraken te maken met klanten die momenteel (nog) niet alle capaciteit van hun contract gebruiken).*
  - *Gesprekken met grootverbruikers waarbij wordt gevraagd of zij hun vraag naar elektriciteit meer in lijn kunnen brengen met het aanbod bijvoorbeeld door minder elektriciteit te gebruiken, op andere tijdstippen van de dag elektriciteit te gebruiken of zelf elektriciteit lokaal op te wekken.*
  - *Eventuele andere onconventionele oplossingen die onder andere kunnen voortkomen uit de marktconsultatie die onlangs is afgerond.*
- *Westzaanstraat: Er wordt gewerkt aan het ontwikkelen van twee geheel nieuwe onderstations. Die staan er niet van vandaag op morgen. De datum ingebruikname van deze stations staat voor in 2027. Naar verwachting kunnen deze nieuwe onderstations op zijn vroegst in 2027 in gebruik genomen worden.* De gemeente en *Liander onderzoeken tevens de mogelijkheden voor congestie management. Een eerste quickscan heeft uitgewezen dat er 10 klanten aanwezig zijn met een gecontracteerd vermogen >1 MVA. Deze worden door Liander benadert om mee te werken aan congestie onderzoek. In het caseteam (Liander en gemeente) worden oplossingsrichtingen in kaart gebracht die mogelijk bij kunnen dragen aan het oplossen van de congestie.*
- *Noord Papaverweg: Liander werkt aan structurele capaciteit door de verzwaring op het station. Deze is naar verwachting per Q2 2025 gereed. Tegelijkertijd onderzoeken de gemeente en Liander de mogelijkheden voor congestie management. Een eerste quickscan heeft uitgewezen dat er acht klanten aanwezig zijn met een gecontracteerd vermogen >1 MVA. Deze worden door Liander benadert om mee te werken aan congestie onderzoek. In het caseteam (Liander en gemeente) worden oplossingsrichtingen in kaart gebracht die mogelijk bij kunnen dragen aan het oplossen van de congestie.*

13. Wat is het principe van toewijzing in tijden van schaarste? Krijgen de in het programma geplande bedrijven en voorzieningen die zijn voorzien in de capaciteitsberekeningen van Liander voorrang ten opzichte van nieuwe/nog niet bekende/geplande capaciteitsvragen? Of is het 'Wie het eerst komt, die het eerst maalt?'

- *Toewijzing van vermogen voor nieuwe aansluitingen gebeurt altijd op het first come, first serve principe. Daar kan niet van worden afgeweken. Ook niet als dit al in de capaciteitsberekeningen is meegenomen. Een officiële goedgekeurde offerte van Liander is de enige manier om zeker te zijn van transport voor grootverbruik. Alleen voor kleinverbruik ontwikkelingen kan Liander vermogen reserveren en toewijzen.*

14. Wat wordt er verder nog gedaan in het kader van vraag- en aanbodsturing?

- *We roepen het Rijk op meer mogelijkheden te organiseren voor vraag- en aanbodsturing. Door bijvoorbeeld een (tijdelijke) batterij te plaatsen of het*

VERTROUWELIJK

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 17:08:00 +02'00'
Overbodige zin. We pakken deze opgave met alle urgentie op. Zo lijk het net alsof we nu pas gaan rennen.

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 17:09:00 +02'00'
Deze naar tweede opsommingspunt verhogen

Auteur [redacted] Datum: 15-9-2021 16:09:00 +02'00'
Ja dacht ik ook al! Prima

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 14:53:00 +02'00'
Ik heb het stuk over ondersations verwijders omdat dit nog niet zeker is en de informatie nog niet bij bewoners ligt.

elektriciteitsverbruik zo te managen dat dit m.n. in de daluren plaatsvindt. Hiervoor bestaan allerlei oplossingen die ook binnen de energiesystemen van de projectgebieden kunnen worden toegepast. Deze mogelijkheden worden in de desbetreffende case-teams onderzocht en teruggekoppeld aan de desbetreffende projectleiders indien hier interessante mogelijkheden uit voort vloeien.

15. **Heeft het nieuw te bouwen station invloed op eventuele (milieu-)contouren? Wat betekent dit voor de gebiedsontwikkeling?**
    - *Er dient voldaan te worden aan de milieunormering vwb geluidhinder en elektromagnetische straling (waarbij Amsterdam het voorzorgsprincipe hanteert). Dit betekent -kort door de bocht- dat woningbouw op een afstand van minder dan 25 meter ongewenst is. Als de locatie voor een nieuw station binnen een gebiedsontwikkelingsproject valt, is al contact gezocht met de projectmanager van die gebiedsontwikkeling.*
16. **Wat betekent de congestie voor toekomstige projecten kabels/leidingen, zoals de nieuw aan te leggen kabels en leidingen die gepland staan?**
    - *De recent afgegeven congestieproblemen zijn ontstaan door een capaciteitstekort van het voedende onderstation. Dit heeft daardoor niet direct invloed op de huidige en lopende projecten rondom kabels/leidingen. Uiteraard dient er vrijwel overal verzwaard te worden en zijn nieuwe en zwaardere kabels/leidingen noodzakelijk.*
17. **Wat voor invloed heeft de congestie op hoe we om willen/moeten gaan met energievoorziening, energie-systemen en energie-opwekking van nog te bouwen blokken?**
    - *Algemeen: Nieuwe grootverbruikers die nog niet in beeld zijn vanuit de gebiedsontwikkeling worden beoordeeld per individueel geval waar en hoe deze klanten aangesloten kunnen worden. Dit hangt af van de eerder genoemde factoren.*
    - *Efficienter omgaan met het energiesysteem kan door meer flexibilieit te realiseren. Dit kan o.a. door middel van vraag- aanbodsturing. Deze mogelijkheden worden ook onderzocht in de case-teams*
18. **In hoeverre heeft de congestie invloed op de duurzaamheidsambitie van de gebiedsontwikkeling van de 2 congestiegebieden?**
    - *.....@[redacted] wat moeten we hierop antwoorden?*
19. **Hoe kan de gemeente Liander helpen om congestie in overige delen van Amsterdam te voorkomen?**
    - *Liander en de gemeente werken aan een gemeenschappelijk beeld van toekomstige klantontwikkelingen.*
    - *De structurele uitwisseling van informatie tussen Liander en gemeente m.b.t. projecten uit de gebiedsontwikkeling (transformatiegebieden in het bijzonder) wordt geoptimaliseerd.*
20. **Welk advies heeft de gemeente voor partijen die aankloppen met een initiatieven voor vraag- en aanbodsturing en/of het verhelpen van congestie?**
    - *Zorg ervoor dat er openbare ruimte beschikbaar is voor netverzwaringen en versnel het afgeven van vergunningen hiervoor. Werk met Liander samen om te plannen, keuzes te maken en meer inzicht te krijgen in de ontwikkelingen per gebied. Ontwikkelingen nemen veel tijd in beslag. Mochten initiatiefnemers bij u komen, is het verstandig om met Liander af te stemmen naar de mogelijkheden op dat moment. Liander kan dan anticiperen in de ontwikkeling van het energienet.*
21. **Wat kunnen Amsterdamse ondernemers doen om congestie te voorkomen?**
    - *Tijdig aanvragen doen zodat er vroegtijdig een goed beeld ontstaat van de geplande ontwikkelingen, de omvang van deze ontwikkelingen en waar deze zich zullen plaatsvinden. Daarnaast kunnen bestaande klanten (ondernemers) kijken of ze mogelijkheden hebben om flexibel om te kunnen gaan met hun vermogensvraag. Dit kunnen ze dan aangeven bij Liander zodat dit in het congestiemaatregelen onderzoek meegenomen kan worden.*

VERTROUWELIJK

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 17:11:00 +02'00'
Ik zou dit alignen met de brief van v Doornick, hier staan concrete punten in benoemd.

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 17:11:00 +02'00'
Zoals eerder aangegeven: deze vraag staat wat mij betreft haaks op de urgentie die er is op infrastructuur te realiseren.

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 16:22:00 +02'00'
Ik snap de vraag ook niet helemaal. Dus misschien kan je beter jouw antwoord hier neerzetten hoor.

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 16:21:00 +02'00'
Hoe bedoel je?

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 10:03:00 +02'00'
Systeemefficientie door vraag en aanbod lokaal beter op elkaar af te stemmen. : Alles het wat bijdraagt aan het reduceren van de vermogensvragen dat helpt.

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 15:05:00 +02'00'
Strategische keuze; bij [redacted] nagana.

Antwoord is volgens mij dat dit voor de gemeente uitgezocht wordt.

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 15:08:00 +02'00'
Moet hier nog iets over dat de gemeente verantwoordelijk is zo snel mogelijk grond te reserveren voor de bouw van onderstations

Auteur [redacted] Datum: 15-9-2021 16:24:00 +02'00'
Jai k had deze vraag uit de Q&A van Liander gehaald. Stond beetje gek. Heb het nu aangepast.

Auteur: [redacted] Datum: 15-9-2021 15:10:00 +02'00'
Voor welke doelgroep is deze Q&A

22. **Vindt er een extra informatiemoment plaats waarbij ontwikkelaars geinformeerd worden over de vooraankondiging.**
    - *Ja: Liander organiseert een webinar om in informatie te delen over de congestiegebieden, planning, oplossingsrichtingen, congestieonderzoek en andere congestie gerelateerde zaken. Hierover wordt u later geinformeerd.*
23. **Zijn we als gronduitgever/opdrachtgever verantwoordelijk voor eventueel gederfde opbrengsten van marktpartijen (ontwikkelaars) als resultaat van congestie, voor reeds uitgeven kavels?**
    - *Nee: Liander heeft voor de desbetreffende gebieden op de congestiesite aangegeven dat er in deze gebieden beperkt capaciteit beschikbaar is (code geel). Hierdoor is het aan de ontwikkelaars zelf om te controleren of de beoogde ontwikkelingen doorgang hebben kunnen vinden.*
24. **Zijn we als gronduitgever/opdrachtgever verantwoordelijk voor eventueel gederfde opbrengsten van marktpartijen (ontwikkelaars) als resultaat van congestie, voor nog uit te geven kavels?**
    - *Nee: Maar door de berichtgeving van 24 juni en 16 september gaat de gemeente dit wel actiever communiceren.*
25. **Uitleg terminologie**

Antwoord

Terminologie:
Kleinverbruik (KV) = ≤3x80Ampere aansluiting
Grootverbruik (GV) = >3x80Ampere aansluiting
Verzwaren = binnen bestaande (grootverbruik)aansluiting uitbreiden. Indien uitbreiden naar >3x80A, mogelijk transport beperking

VERTROUWELIJK

Deze pagina bevat geen opmerkingen.